

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscrisurile
nu se retrimit.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
armăturile Birourilor de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf.
Max. Augenthaler & Emerich Lechner.
Wolfgang Schalk. Rudolf Mosse.
A. Goppel Nachf. Anton Oppel.
In Budapesta: A. V. Goldberger,
Ekslein Bernat. In Ham-
burg: Maroly & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
riă garmond pe o colonă 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tariful și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o
seriă 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U L L X I I .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea. Piața mare
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe
trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 201.

Brașov, Sâmbătă 11 (23) Septembrie.

1899.

Reculegerea Sașilor.

Nu de mult am fost înregistrat vocea organului Sașilor verzi din loc „Kronstädter Zeitung“, care cerea, ca Sașii să-și reculegă puterile și să-și dea mâna pentru a lupta în unire și în frățescă înțelegere în apărarea naționalității lor față cu maghiarismul violent și cutropitor.

Era remarcabilă această voce din două puncte de vedere. Mai întâiu pentru-că dovedea dorința grupării Sașilor verzi de a se împăca cu Sașii „moderați“ în interesul general național; al doilea pentru-că dovedea, că situațiunea poporului săsesc din Ardeal față cu uneltirile șovinismului maghiar s'a înăspriț în așa măsură, încât era de așteptat, că Sașii așa și moderati nu vor mai șovăi de-a întinde mâna de împăcare conaționalilor lor de nuanță mai pronunțată opozițională.

Glasul celor dela „Kronstädter Zeitung“ a fost întâmpinat cu simpatie din partea Sașilor din Sighișoara și Sibiu, și acum vine și organul moderatilor din loc, „Kronstädter Tagblatt“ și aderază la ideea de înfrățire între Sași, care, dice, se impune cu urgență, căci a „aștepta prea mult până să ne unim, ar însemna a da contrariilor noștri naționali timp și mai mult de-a exploata slăbiciunile și desbinarea noastră“.

Interesantă este această enunțiere pentru motivarea, ce i-se dă cu privire la situațiune. „Nici la guvernul de față, dice „Kronstädter Tageblatt“, n'am aflat nici o prevenire. Din contră, ghilțul ce ni-s'a aruncat după gât a fost strins încă și mai tare. Și de ce nu suntem tratați ca fii egal prețuiți ai acestei patrii? Credeți, că pentru-că am aranja demonstrațiuni dușmane statului și am gravita spre Germania? Nu, ci pentru-că nu voim să renunțăm la germanismul nostru, la scumpa noastră limbă maternă, la obiceiurile noastre săsești, pentru-că nu ne aruncăm în brațele maghiarismului, cum au făcut Sașii din Scepuș (Zips). Poporul nostru e un ghimpe în ochii statului...“

Este timpul, exclamă numita foină, ca Sașii să-și adune toate puterile, nu spre a ataca, ci spre a se apăra în comun sub o conducere probată în contra fiă-cărei lovituri, ce se îndreptă asupra capului poporului nostru. „Aceasta însă o putem face cu succes numai dacă vom procede cu toții în unire“. „Suntem convinși — încheie „Kronst. Tagbltt“, — că o pace între noi Sașii brașoveni ar fi decisivă pentru totă Săsimea, pentru-că aici lupta este mai inversunată ca ori și unde. Tocmai noi avem cea mai mare lipsă de pace, căci noi suntem în prima linie amenințați de maghiarism“...

Diarul „Kronstädter Zeitung“, deplin mulțumit cu acest răspuns al colegilor săși din loc, anunță deja, că Sașii verzi din Brașov vor întinde astăzi în totă forma mâna de împăcare, și că acesta o vor face

în ședința comitetului săsesc distric-
tural, convocată pe ziua de azi.

Insoțim cu totă simpatia aceste nișuiri pentru stabilirea unei procederi unitare a concloacitorilor noștri sași, căci lupta lor în contra asuprirei și a nedreptăților este și lupta noastră, cari încă mai de mult decât Sașii am ajuns să fim „un ghimpe în ochii statului“.

Delegațiunile și Eforia școlară.

Brașov, 10 (22) Septembrie.

Suntem în pozițiunea plăcută de a face cunoscut cetitorilor noștri, că cu ziua de ieri s'a pus capăt — sperăm pentru totdeauna — divergențelor mult regretabile iscate între reprezentanții parochiilor din Cetate și Scheiș cu privire la compunerea corpurilor reprezentative pentru administrarea școlilor noastre centrale române din loc; divergențe cari luaseră chiar un caracter urios personal și, spre cea mai mare a noastră durere, își aruncaseră într'un timp valurile lor până și în publicitate. Nu ne-am îndoit nici-odată în victoria finală a bunului simț și a iubirii de neam a urmașilor nobililor și generoșilor întemeietori ai școlilor noastre și de aceea constatăm acum cu îndoită satisfacțiune, că nu ne-am înșelat în credința noastră.

Eri după amăzi s'a procedat sub președința comisarului consistorial d-l Dr. Ioan Mihai la constituirea din nou a delegațiunilor școlare, cari se compun, precum șcim, în puterea legământului dintre întemeietorii școlii, jumătate din reprezentanții ai parochiei din Cetate și jumătate din reprezentanții parochiei din Scheiș.

În delegațiunile școlare au fost aleși 13 parochieni din Cetate și 13 din Scheiș.

Din Cetate au fost aleși următorii: Bartolomeiu Baiulescu protop., George I. Nica, G. B. Popp, Dr. G. Baiulescu, Victor Popescu, Diamandi Manole, N. Fluștureanu, Nic. Dușoiu, Teodor Spuderea, Ioan Socaci, Ioan Burduloiu, Ioan Bidu și G. M. Zănescu.

Din Scheiș au fost aleși: Ion Petric protop., V. Voina protop., Sterie Stinghe, Dr. V. Saftu, Dum. Pasou, A. Vlaicu, Dum. Stinghe, G. Navrea, Nic. Navrea, Andreiș Lupan, Ioan Lupan, Nic. Furnică și Ion Coliban.

Eforia școlară s'a ales dintre acești 26 membri ai delegațiunilor școlare. Au fost aleși: Președinte: Ion Petric; vice-președinte: Diamandi Manole; casar: Sterie Stinghe; secretar A. Vlaicu; econom: Teodor Spuderea. Apoi d-nii: Bart. Baiulescu, Vas. Voina, G. B. Popp, Dr. V. Saftu, I. Socaci, Nic. Fluștureanu și Dum. Pasou.

Delegațiunile școlare vor fi presidate de oătră comisarul consistorial, d-l Dr. Ion Mihai, până ce se va compune și stabili definitiv regulamentul pentru administrarea școlilor, ce este în lucrare.

Sperăm dăr, că încurând se va termina și această importantă lucrare, care muncă, — susținută de buna înțelegere și zelul reprezentanților ambelor parochii și de tactul și priceperea d-lui comisar consistorial, dovedite și cu acesta ocaziune, — va contribui puternic la binele și prosperarea institutelor noastre de învățământ.

Tisza și alegătorii săi. Deși scrierea, că Coloman Tisza vră să ese din partida liberală, a fost desmăntită chiar de fiul său, contele Stefan Tisza, totuși alegătorii săi din Bihor au aflat de bine să concheme o conferință a partidei liberale din comitatul Bihorului și să declare aici, că n'au avut de gând nici-odată a pretinde dela Tisza să părăsească partida liberală, alegătorii săi neavând cauză să fie cu neîncredere față cu liberalismul cabinetului Szell. Este de remarcat, că din sinul conferinței acesteia, a partidei „liberale“ maghiare, s'a trimis episcopului gr. or. din Arad, Iosif Goldiș, o adresă de salutare.

Taxele dela Porțile de fier. „Neue Freie Presse“ dela 17 Septembrie st. n. publică următoarea notă, ce i-se trimite din București: „Deși în Budapesta se declară, că acolo nu se știe nimic despre o propunere, ca să se restituie din partea marilor puteri cheltuelile pentru regularea Porților de fier, și ast-fel să se dea libertate navigațiunei pe Dunăre, aci se menține părerea, că nu numai nu s'a spus ultimul cuvânt în chestiunea taxelor, ci că punctul de vedere al României — anunțat deja — e recunoscut și de celelalte puteri. Aici (în București) se crede a se soi în deosebi, că și Rusia e de părere, că fixarea taxelor de trecere la Porțile de fier reclamă o înțelegere cu celelalte puteri, de ore-ce mandatul Austro-Ungariei a fost dat de puteri. Se dice, că Rusia a făcut deja cunoscut în Viena această părere. După cum s'a relevat deja mai dinainte, acum nu e vorba, decât de un schimb de vederi preliminar, care n'a luat încă forma unei propuneri definitive; totuși, în acest schimb de vederi s'a ventilat deja ideea restituirii cheltuelilor, ca cea mai potrivită. Dilele acestea se vor comunica din partea guvernului român amănunte asupra acestui schimb de vederi preliminar“.

Crisa austriacă.

Tot mai mult se dovedesce, că situațiunea politică în Austria este azi mai incurcată, ca ori și când. A dispărut aproape ori-ce speranță de împăcare a conflictelor. Situațiunea o agravează și imprevizibilitatea, că adunarea generală a băncei austro-ungare, ținută la Viena în 19 Septembrie n., a primit cu majoritate de voturi învoială stabilită între guvernele statelor dualiste cu privire la privilegiile acordate băncei, — și acesta pe baza §-lui 14. În urma acestei guvernului Thun nu-i rămâne alt-ceva de făcut, decât a continua să introducă tot pe baza §-lui 14 și celelalte proiecte ale pactului, ori la cas contrar să-și dea dimisiunea.

„Narodni Listy“ marcheză punctul de vedere al Cehilor în fața actualei situațiunii, într'un articol intitulat „Kritik“, în care dice: „Ar fi un joc copilăresc, decât am voi să tănuim crisa ministerială de față. Este fapt, că crisa n'a pășit încă în stadiu acut, însă acest stadiu e în ajun. Ministerul Thun nu ține morțiș la portofoliul său. Acesta a dovedit-o cu ocazia intrării în funcțiune a lui Coloman Szell, tot așa ca și în conflictul din luna Iunie cu guvernul ungar, și o va dovedi și în proximal viitor. Guvernul Thun a luat asupra și o problemă hotărâtă, și între cele mai grave imprevizurări, cum nici-odată n'au existat în Austria, și-a împlinit-o cu cea

mai mare jertfă. Prin chiamarea baronului Chlumetzky la Ischl speranțele partidelor obstructioniste au devenit mai sanguine pentru a li-se jertfi cabinetul. De atunci obstructioniunea s'a consolidat și mai mult, mai ales dela manevrele din Reichstadt încôce, de când în interesul stângei au lucrat diferite personaje și elemente. După toate acestea se pôte conchide, că ziua de 24 Septembrie va fi și critică de primul rang pentru Austria, mai critică de cum a fost 28 Noembrie din 1897. Noi așteptăm liniștiți acea zi“.

De altă parte li-se vestesc foilor din Peșta, că dimisiunea cabinetului Thun pôte fi considerată ca fapt îndeplinit, și că de astă-dată schimbarea de guvern însemneză schimbare de sistem. Ar fi însă o greșală a-se crede, că în Austria va urma erăși un guvern liberal; schimbarea de sistem este a-se înțelege așa, că monarhul — după cum s'a dovedit după manevrele din Boemia — înclină spre Germani.

Se asigură, că cluburile germane vor hotări în conferința lor de mâne, că de ore-ce ordonanțele de limbă sunt încă în vigore, nu vor lua parte la marea sfătuire convocată pe 24 l. c. de Dr. Fuchs. În urma această conferință de Duminecă pôte fi privită ca nesuccesă.

„Neue freie Presse“ încă este informat, că o criză ministerială va izbucni cât de curând. Acuma, după publicarea legilor pactului, ministerul Thun își va da dimisiunea și între cei dintâii pe cari monarhul i va chema să ia moștenirea lui Thun, se amintesce prințul Liechtenstein, care deja din săptămâna trecută petrece în Viena.

În tine mai adaugem, că după informațiunea lui „N. W. Tageblatt“, legile pactului se vor publica toate pe baza §-lui 14 și că în privința această guvernul a scris deja ordonanța necesară în consiliul de miniștri ținut săptămâna trecută.

Scrisoarea d-lui Mocsonyi și foile maghiare.

S'au ocupat de cunoscuta scrisoară a d-lui Dr. Ales. Mocsonyi relativă la situațiunea partidului nostru național aproape toate foile unguresci, scriind după același șablon. Ele ignorază intenționat obiectul de care tratază acea scrisoară: suprimarea liberei mișcări a partidului național român între limitele legale și constituționale prin ordonanțe ministeriale volnice și ilegale — și se dedau la cunoscutele aiurări șovinistice pe tema „înfrățirii“ și a părăsirii pasivității.

„Magyar Hirlap“ se întristeză vedând acum și pe d-l Mocsonyi „în rândurile profetilor falși“. Principiul de rezistență, ce-l desfășură acesta în scrisoarea sa, îl ustură, căci cei dela acest diar, fundat de Ardeleanul Horvath Gyula, se legănuu în speranța, că România se vor grăbi acum fără de nici o rezervă „a lua parte la viața de stat maghiar și sub scutul puterii de stat (recte al ucuzurilor lui Hieronymi și Perczel) a-și căuta drepturile“...

Pe lângă intervertirea înțelesului adevărat al scrisorii d-lui Mocsonyi foile unguresci mai debuteză și cu minciunile cele mai nerușinate.

Așa publică „Pesti Naplo“ corespondența unui maghiaron plătit, care se sub-

semnă „Romanus“ și în care se spune, că scrisoarea d-lui Mocsonyi, ce a fost publicată ca scrisă mai de curând, a fost scrisă încă sub era lui Banffy, când încă n'a fost vorbă de părăsirea pasivității. S'ar fi comis deci un fals numai pentru a lovi în aderenții „frățietății“. Și totuși acea scrisoare poartă data lămurită din Iunie anul curent!

De afirmarea mincinosă a corespondentului anonim „P. Naplo“ se acață și „N. P. Journal“ dela 19 l. c. spre a da sfaturi Românilor, cum se-și apere mai bine drepturile lor. De curiozitate dăm mai jos pasagele principale ale acestui articol. Etă ce dice „N. P. Journal“ cu privire la scrisoarea d-lui Mocsonyi:

...„Dér chiar decă scrisoarea ar fi datată de ađi séu de eri, nu s'ar puté dice, că momentele produse în acésta scrisóre sunt tocmai norocoase alese. Căci din punct de vedere al dreptului public, este cu totul imposibil, ca Români să pretindă, ca condițiune pentru părăsirea pasivității, restituție in integrum“.

După acésta întortochiare fățișă a sensului scrisorii din cestiune a d-lui Mocsonyi, „N. P. Journal“ se încercă a dovedi, că Români în Ungaria n'au avut niciodată o pozițiune separată de drept public și că așa ceva nicol nu ar admite ideia de stat maghiar, căreia ei „trebuie să se supună“ (?) Apoi continuă așa:

„Starea acésta de lucruri nu eschide însă nicol decum, ca în consonanță cu ideia statului național maghiar și în cadrul strict determinat al acesteia (?), Românilor, ca fiind de naționalitate ungară (sic!), să li-se facă anumite favoruri și să li-se dea anumite considerațiuni, pe cari le pot pretinde din cauza limbei lor deosebite și în vederea grupării lor etnografice (!). Statul ungar nu s'a arătat respingător niciodată față cu acésta pretensiune. Cei-ce au creat legea de naționalitate, în 1868, au fost conduși de ideia forțe liberală și echitabilă, că naționalitățile în Ungaria n'au să fiă numai părtașe la instituțiunile liberale ale țării în măsură egală, ca ori și ce cetățen ungar, ci că trebuie să fiă îngrijit după putință și pentru particularitățile, pentru interesele lor limbice și culturale.

„De coréspunde legea dela 1868 raporturilor de astăđi, séu că este a-se modifica în mod coréspunđător; de a fost executată acésta lege după sensul ei, ori că Români au causă fundată de a-se plânge asupra întrelăsărilor în acésta direcțiune, — aceste sunt cestiuni, cari, decă se susține rezistența pasivă, nicol nu sunt discutabile, dér devin discutabile pe dată ce deputații de naționalitate română se vor înfățișa în dieta ungară, tocmai așa ca alți deputați ai cercurilor electorale ungare, aparțină ei ori căreia naționalității. Rezistența pasivă este negațiunea statului maghiar. Pe câtă vreme cetățenii de naționalitate română nu forméză numai o proprie partidă, la ceea ce sunt pe deplin îndreptățiți (!!), ci stând pe basa programului dela Blașiú, se află în luptă pe față cu statul maghiar, nu se pôte trata cu ei.

„Este adevărat, că rezistența pasivă a Românilor nu pôte fi înfrântă prin mijloce de forță ale statului. Români tocmai așa de puțin pot fi siliți, ca și alți cetățeni, de a-se folosi de drepturile lor politice, dér pot fi siliți — și acésta se și întâmplă de fapt — să-și implinéză datorile lor materiale și politice. Ce însemnăză dér în realitate rezistența pasivă? Ea însemnăză sarcina îndatoririlor pe lângă renunțarea la binefacerele drepturilor. Cetățenul român își plătesce darea, coréspunde obligămintului séu militar etc. tocmai așa, ca oricare cetățen ungar. De ce se renunțe dér, prin abstenență, la drepturile sale, deore-ce acésta mai curând îi îngreunéză, decât îi ușuréză implinirea datoririlor?“

„N. P. Journal“ vré după acésta să arate, că pasivitatea a fost o greșală, sub care numai Români sufer, și întrebă, decă cei trei-deci de ani de abstenență română au putut să împiedece cât de puțin desvoltarea statului ungar? Decă a putut măcar să împiedece, ca monarchia să lege

amiciția și alianță cu România? „N. P. Journal“ incheie cu speranța, că poporul român își va căuta nou conducător, care să aibă destulă vlagă ungară, ca să înțelégă, că cel mai bun lucru pentru Români în acest stat este, de a-se da legați și ferecați pentru vecii vecilor în grija „binevoitorilor“ lor maghiarisatori, și să nu mai umble cu rezistențe și cu pretensiuni de drepturi, căci aceste nu sunt pentru murtă lor.

Paralelă scălciată.

Ori de câte-ori pressa maghiară încercă a motiva măsurile ilegale, reacționare și despotice aplicate de puternicii țilei contra naționalităților nemaghiare, și ori de câte-ori se ridică din sinul acestora plângeri în potriiva regimului teroristic maghiar, totdeuna gazetarii unguri ne stau înainte cu purtarea Germaniei față de Polonia din Posen. Vrēju cu alte cuvinte să justifice și legitimizeze despotismul maghiar cu despotismul german. Ei își dic: decă puternica Germania oprimă pe supușii săi poloni din interes de rassă, noi Maghiarii încă avem cuvinte de a asupri naționalitățile nemaghiare din interese politice și specifice de rassă. De ce ni s'ar socoti nouă de tirăniă, ceea-ce în Germania este privit, ca absolut necesar?

Călăuzit de astfel de vederi medievale guvernamentalul „Pesti Hirlop“ a publicat țilele aceste sub titlul „Stil german“ un articol, în care trage o paralelă, în sine forțe scălciată, între politica de naționalitate a Germaniei și a Ungurilor. Vrënd cu ori-ce preț să scotă nevinovați pe opresorii maghiari, face nise mărturisiri destul de sincere pentru a puté deduce din ele firea despotică a maghiarisatorilor și spiritul lor de maimuțare în cele politice. Vocea timpului nu i-a învățat nimic pe acești purtători ai „culturei Orientului“, nicol din pățaniile vécurilor n'au tras încă până ađi învățătura, că pentru a desființa naționalitatea ungară, trebuie mai multă forță morală și politică de cum au avut-o și o au Maghiarii, și că e grozav de primejdios a te deda la fapte urite de desnaționalizare și contopire, când ești mic și neputincios și când prin astfel de proceduri nu poți ajunge, decât a-ți crea dușmani pe toate cărările.

„Pesti Hirlop“ se întrebă în naivitatea lui, că de ce ore ar fi tirăniă la Maghiarii, ceea-ce în Germania este o simplă măsură polițienescă, și de ce să fiă Maghiarii barbari atunci, când ei nu comit nicol a deca parte față de naționalități din ceea-ce comite Germania față de Poloni?

La întrebarea acésta nu răspunde direct, însă pune în vederea naționalităților nemaghiare, că ușor s'ar puté ridica și în Ungaria un guvern, care să învețe politică de naționalitate dela Germania, ér acest guvern ar svéntura pe toți „trădătorii“, li-ar desființa toate legăturile și i-ar pune la umbră pe câte deca țile, pe deasupra mai pedepsindu-i și cu câte 100 fl.

Dér bine jupănilor șovinisti, nu se întâmplă ore tocmai acésta în Ungaria cu naționalitățile? Nu s'au desființat decol reuniuni și societăți nemaghiare, nu s'au închis gimnaziile și școlile, nu sunt pedepsiți țilnici aceia din sinul naționalităților, cari cutéză a manifesta în public pentru națiunea lor? Nu sunt prigoniți, huiduiți și amendați ne-numerați ómeni nevinovați, cari n'au alt pécoat, decât acela de a-și fi inbit, cum nu-i place șovinismului despotice și intolerant, legea și limba?

„Pesti Hirlop“ se face în chipul călugărului din poveste și de generos, ce e, asigură, că stăpânirea ungară nu va urma procedul Germaniei, căci „Maghiarul scie să respecte și în altul cultul naționalității; el e tolerant, marinos, moderat și modest“. Aserțiunea acéste schiopătă atât de cumplit, încât e de prisos a aduce dovezi și argumente în contra ei. Sunt mii și mii casurile de nerespectare a naționalității, de netoleranță, brutalitate și nemediță, ce se pot aduce pe socotela șovinismului desfrănat al maghiarisatorilor, și ar trebui să umplem colone întregi cu ast-

fel de casuri, ce ilustreză viu regimul asupritor maghiar chiar numai în cei din urmă ani.

Foia maghiară grăesce însă, pôte involuntar, și un adevăr. Dice anume, că Maghiarii nu sunt uriași în ceea-ce privește rassa, ca Germanii, și nicol naționalitățile nemaghiare nu sunt pigmei, ca Polonii din Posen. Așa este! Logic ar fi fost dela diarul șovinisto-tiszaist, să fi tras din aserțiunea acésta și conclusia. Inse în loc de a o face, el riscă să susțină, că scopul luptei naționalităților ar fi „deplina turtire a Maghiarilor“.

Adecă cum: noi cei asupriți am voi să turtim pe asupritorii?!

Stilul acesta merită într'adevăr să fiă remarcat, pentru a-se arăta jesuitismul, bizantinismul și ipocrisia cu care gazetarii dela pressa maghiară buimăesc creerii cetitorilor lor.

Din Bucovina.

În Cernăuți se țin conferențele deputaților români, spre a lua ultimele rezoluțiuni asupra demersurilor, ce trebuie să întreprindă spre a pune capăt situațiunei critice a Românilor din Bucovina. Numărul din urmă al „Patriei“ a fost ciopărit în multe părți de simțitorea censură a baronului Bourguignon, și confiscarea a mers până a șterge pasagiile din darea de semă asupra conferenței deputaților români. Reproducem aci scésta dare de semă, întocmai cum a apărut în „Patria“:

„Conflictul între partidul nostru și bar. Bourguignon a ajuns a fi în supremul grad acut. Țilnici sunt lovite pe terenul bisericesc, administrativ și școlar cele mai scumpe interese ale poporului român din Bucovina... (Confiscat). În asemenea împrejurări firese lucru este, ca țera întregă să-și aibă pironită atenția asupra conferențelor deputaților noștri, cari eri și ađi (Marți) iau hotăriri finale asupra demersurilor, ce ei vor iniția, pentru a pune capăt asuprirei mult încercatului nostru popor. Asupra conferenței ultime de ađi ne lipsesc încă informațiuni. Despre decursul intrunirii de eri aflăm următoarele: Conferența s'a întrunit la orele 4 d. m. în salónele palatului țerii și a durat până la orele 8 séra. Desbaterea, la care au luat cuvântul d-nii baron End. Hormuzachi, Modest cav. de Grigoreca, Iancu Lupul, Dr. George Popovici, Tudor cav. de Flondor, Ilarion Onciul și Dr. I. Turcan, a dat cele mai învederate probe, decă aceste mai sunt de lipsă, despre corectitudinea și îndreptățirea gravaminelor... (Confiscat).

„Din discuția de eri s'a constatat cea mai complectă unanimitate a reprezentanților noștri, atât în aprecierea serioasei situațiuni create prin apucăturile guvernului local, situația, ce a ajuns o culminațiune îngrijitoare, cât și privitor la măsurile, ce trebuie luate și se vor lua fără întârziare.

„Subliniăm acésta unanimitate și o notificăm bar. Bourguignon, pe care consilierii săi secreți și nechiamați îl mângăie cu speranța, că întreaga acțiune a Românilor nu e decât un reflux al agitațiunilor d-lor deputați Dr. G. Popovici și Dr. Iancu cav. de Flondor, pe când ceilalți reprezentanți români nu condamnă sistemul Bourguignon, astfel încât nu există deplină și convinsă solidaritate față de afera Bourguignon. O eróre mai amăgitoare nicol nuse pôte... (Confiscat).

„Bar. Bourguignon greșesce fatal, decă presupune, că d-nii Flondor și Popovici vor rămâne izolați în acésta luptă dreptă și neevitabilă pentru cele mai supreme interese ale poporului nostru. Lupta nu este a unor particulari; lupta este a poporului întreg greu urgisit“.

Același diar serie:

„Proteste energice ale preoțimeii noastre din decanatele Câmpulung, Gura Homorului și Rădăuți, și apelul părintelui A. Procopovici adresat întregii noastre preoțimii, au avut rezultatul dorit. Din toate părțile țerei primim scrisori și telegrame, cari denotă dorul de-a realiza o acțiune energetică. Din Drăgoesci ni-se scrie, că la adresa

părintelui A. Procopovici au sosit număróse scrisori din întreaga țera, în care se declară preoțimea solidară cu acțiunea proiectată prin apelul emis de d-sa. Apelul părintelui Procopovici a causat pe piața Austriei și dealul Dominic mare consternare, care s'a resuffat în o scrisóre adresată păr. Procopovici de Arcadie — natural pus la cale de Bourguignon—in care se interține părintelui Procopovici ori și ce pași pentru a pune la cale manifestațiunii de loialitate a preoțimeii“.

Capitularea lui Guérin.

Guvernul frances luase toate măsurile de lipsă, ca fortăreța lui Guérin din strada Chabrol să fiă atacată alaltăeri la orele 4 dimineții. Erau să se facă spargerii în zid, agenții poliției să pătrundă în fort, ca să aresteze pe asediați; soldații, cari incunjurau casa, aveau ordin să dea focuri, când asediații ar întrebuița armele.

Guérin, faimosul șef al ligei antisemite, simțind ce se petrece în juru-i, a hotărât atunci să se predea. Înainte de a-se preda, Guérin a avut lungi convorbiri cu Millevoye și Lasies, cărora li-s'a dat voia să între la asediați, ca să-i înduplece a capitula.

Înainte cu câte-va minute de a bate ora 4, tocmai pe când soldații steteau gata a începe atacul, comisarul de poliția Cochefort pași spre pórta casei asediate și provocă pe Guérin și soți să capituleze. În urma acésta Guérin a dat ordin să se deschidă pórta casei, apoi întorcându-se la ferestă declară, că e gata a-se preda. El însă a pretins să se respecte pretensiunea, ca soții săi să fiă lăsați liberi. Ofițerii de dinaintea casei l'au asigurat, că așa se va întâmpla, și astfel în momentul următor s'a deschis pórta fortului Chabrol și Guérin pășind la stradă, s'a dat pe mâna comisarului de poliția. Căpitanul gardei republicane a primit pe prizonier și punându-l într'o trăsura, l'a dus la edificiul poliției, unde după un scurt proces verbal luat, Guérin fú pus în închisóre preventivă.

Tovarășii lui Guérin, în contra cărora nu era dat nicol un mandat de arestare, au fost lăsați liberi. Pe fortul Chabrol s'a pus pecetia oficiosă. Soldații și gendarmeria s'au depărtat, și prin acésta s'a sfârșit spectacolul ciudat, ce-l da în mijlocul Parisului faimosă fortăreța în timp de pace. Trei-deci și opt de țile a durat acest spectacol.

SCRIRILE ȚILEI.

— 10 (22) Septemvre.

Contra congresului țiaristilor slavli. Am anunțat, că la congresul țiaristilor slavli din Austria, ce se va ține dela 23—25 Septemvre în Cracovia, pressa slavă din Ungaria va fi reprezentată de publicistul slovac Svetozar Iurban-Vajansky. Acum se vestesce din Viena, că ministrul austriac de interne a oprit strict printr'un ordin participarea țiaristilor slavli din Ungaria și Croația la numitul congres. Ordinul ministrului austriac este întâmpinat cu bucurie de șovinisti dela pressa maghiară. „Credem — dice „Bud. Hrlp.“ — că Hurbau și soți vor înțelege din acésta lecțiune, că în cestiuni politice Slavii din patriă n'au ce căuta afară de patria lor și că interesele lor nu sunt comune cu ale Slavilor din Austria și cu ale Maghiarilor“. — Mai notăm, că ordinul din cestiune este prezentat, printre rânduri, de pressa maghiară, ca o victorie a influenței maghiare.

† Ciriac B. Groze, preot și profesor gimnasial în Blașiú, a înostat din viață în 21 Septemvre n. la amăđi în etate de 52 de ani. Corpul profesoral dela gimnasial român gr. cat. din Blașiú ne anunță moțtea acestui zelos și harnic profesor, care a servit pe altarul instrucțiunei române timp de 28 de ani, ca profesor. Adresăm familiei răposatului și intristaților săi colegi condolențele noastre cele mai sincere și adănc simțite!

Ispta „frățietății“. Diarele din Peșta sunt erăși în „plăcuta pozițiune“ de a înregistra un nou semu al „frățietății maghiaro-române“. De astă-dată însă la *Văscău*. Aici și-a ținut în 17 l. c. despărțământul Beiuș al „Asociațiunii“ adunarea sa cerouală, la care „au fost oficioși și Maghiarii“. Au participat cam vre-o 150 membri, între cari și profesorii români dela gimnasiul din Beiuș. Profesorul *Dumbrava*, dize „B. H.“, a făcut istoriul societății și „a mulțumit guvernului pentru bunăvoia sa“. După adunare a fost banquet, la care *Szala Vazul* (?) a ridicat un toast pentru Maghiari, din a căror parte a răspuns *Dr. Bukats Bela* „lăudând patriotismul conducătorilor despărțământului“. Românii, sfinșesce aceeași fôia, au ținut să facă pe plăcerea Maghiarilor și prin aceea, că musica a cântat alternativ cântece maghiare și române. — Așa predau lucrul diarele maghiare, jubiland că „frățietatea maghiaro-română“ merge înainte — dăr ce-i, că numai la pahare și la cântecele lăutarilor, ca și la Arad.

Un ministru despre religione. Lucru de mirare. Ministrul unguresc de comerț *Al. Hegedüs*, a vorbit în Debrețin la adunarea „societății literare protestante“ despre roilul moralului, religiunii și sciinței, atât de frumos, încât au rămas surprinși chiar și coreligionarii săi protestanți. Etă, ce dize el între altele: „Cu cărțile și teoriile învățaților nu se pot conduce poporele... Evangelia e mult mai frăscă și mai nobilă. Ea ne învață: să iubesci pe de-aprôpele tēu, ca pe tine însu-ți! Nu ne spune, să ne sinucidem, doresce însă, se facem cu de-aprôpele nostru și se cugetăm despre el așa, cum dorim să facă și gândescă și el față de noi... Dăr ce esperiăm? După două mii de ani de lupte, noi nu putem să dăcem, că învățătura acăsta domnesce în deplină măsură în inimile ômenilor. Sciința doresce și sperăză în contra naturei omului, ceea-ce este o frământare deșartă. Cu cât se imputeresce mai tare, cu atât crăchul îi va fi mai mare. Dăr noi rămânem pe basa evangheliei; noi voim să propagăm în popor învățăturile morale... Cuvintele ministrului *Hegedüs* ar trebui să și-le noteze bine asupritorii noștri: Ce ție nu-ți place altuia nu face!

Primire de preot în Orăștie. Ni se scrie din Orăștie: Parochia a doua din Orăștie și a primit în ziua de S ta Maria 8 (20) l. c. pe alesul său preot *I. Moța* șcu mare solemnitate. La gară 12 trăsuri cu inteligență și popor, ér în fruntea lor un frumos banderiu de călăreți tineri și frumoși. La gară a fost salutat preotul *I. Moța* de secretarul comitetului parochial *S. Vlad*, prin o vorbire potrivită. D-l *Moța* a răspuns foarte surprins, dăr cu atât mai entusiasm. Cortegiul, pus în mișcare, avea o înfățișare admirabilă. Ajuns acest cortegiul la biserică română, aici fū așteptat de întreg poporul din parochia, ér d-l senator *David*, prin o vorbire foarte frumoasă salută în numele poporului pe doritul preot. D-l *Moța* într'o vorbire mai lungă mulțami pentru încrederea pusă în dēnsul; asigură, că tôte puterile le va folosi spre binele și înaintarea poporului. Aclamațiunii nesfârșite urmără la adresa vorbitorului, și poporul era foarte insuficit. Până la quartir a fost iubitul preot condus de întregul cortegiul și aici un călăret, coristol *I. Hertă*, a ținut o scurtă dăr frumoasă alocuțiune compusă în formă de poesiă la adresa noului preot. D-l *Moța* a răspuns emoționat de dragostea sinceră manifestată de popor. Cu acestea primirea s'a terminat, și acum se așteptă cu mare dor introducerea. — X.

Nansen asupra lui André. Luniă trecută a ținut la congresul naturalistilor și a medicilor din München renumitul explorator *Nansen* o prelegere asupra călătoriei sale polare. El a adus înainte multe momente nouă. Intre altele a afirmat, că este o mare greșelă a crede, că nu s'ar pută ajunge la polul nordic. Expedițiunile viitoare trebuie să aibă un succes, deoarece pot folosi esperiențele expedițiunilor din armă. Acolo nici nu este așa de pustiu,

cum se crede în general, căci în punctul extrem se află ființe viețuitoare, cari pot folosi omului ca nutrițiune. În cercuri private *Nansen* s'a pronunțat, că credința sa tare este, că *André* mai trăesce; multe vorbesc pentru acăsta. Totuși în expedițiunile polare omul trebuie să țină sēmă de tôte posibilitățile.

Stipendii pentru Maramureșeni. Pentru dobândirea stipendiilor din fundațiunea vicariului *Kösseghy*, se escrie concurs cu termin până la finea lui Septemvre a. c. Pot concurge iuriști și studenți gimnasiali de origine nobili români din Maramureș. La recuse sunt a se alătura carte de botez, atestat despre origine nobilă și română și testimoniul scol. din anul trecut. Recusele, intitulate cătră comitat, sunt a se trimite la subscrisul. — *M. Sighet*, 2 Sept. 1899: *Tit Bud*, vicarul Maramureșului.

Călăul fiului sēu. Intr'o comună aprôpe de Budapesta s'a întemplat dălele trecute un cas rar de bestialitate. Măestru *Nagy Janos* a trimis pe fiul seu de 9 ani la o vilă din apropiere, să-i aducă una și alta. Copilul însă a întârziat cam mult, ceea-ce a adus pe *Nagy* într'o sēlbatecă furiă. Când copilul s'a întors în urmă acasă, l'a trântit la pământ, i-a legat mâinile și picioarele și l'a acățat astfel de-o grindă din cămara cu lemne. Sfôra însă fiind prea slabă, s'a rupt, și copilul a cădut jos. La acăsta bestialul tată a luat o curea cu care a spândurat din nou pe copil, apoi între injurături sēlbatică a închis cămara. Vecinii audēnd răcnetele tatălui și țipetele copilului au alergat, au spart ușa cămerii și au scăpat pe băiatul, care era pe-aci sē-și dea sufletul. Nenorocitul copil a fost dus la un spital din Budapesta, unde se luptă cu mórtea. Bestialul tată a fost arestat.

Iohanna Bădilă născ. Moldovan, după lungi și grele suferințe, astăzi la ôrele 10 din nôpte, în al 46-lea an al vieții și al 26 an al fericitei sale căsătorii, și-a dat sufletul sēu nobil, dedicat familiei sale și deapropelului, în mâinile Creatorului.

Rămășițele pământesci ale scumpei defuncte se vor transporta Vineri în 22 Septemvre st. n. la 3 ore d. a. din casa propriă, strada Urezului Nr 9, la cimiterul greco-orient din Suburbul Pôrta-Turnului, spre vecinică odihnă.

Sibiu, în 29 Septemvre st. n. 1899.

Ioane Bădilă,

jude de tribunal, ca soț.

Iohanna Moldovan născ. Farkas,
ca mamă.

In memoria lui Andrei Mureșianu.

Brașov, 10 (22) Sept. 1899.

În memoria fericitului nostru poet **Andrei Mureșianu**, o generoasă damă română, al căreia nume nu ni-s'a dat voia a-l descoperi, a binevoit a face în favorul „Reuniunii femeilor române pentru ajutoarea vâduvelor sêrace din Brașov-Săcele“ un dar de una sută (100) corône.

Nobila dăruitore e rugată a primi pe acăsta cale espresiunea sincerei nôstre mulțumite și recunoștințe.

În numele Reuniunii:

Maria Popea,

presidentă.

Procesul din Belgrad.

În ședința de alaltăeri, 20 Septemvre, s'au continuat pledoariile apărătorilor. Advocatul *Dobrovojevič*, apărătorul lui *Dimiç*, dize, că nu esistă dovedî în contra radicalilor. Ideia unui complot s'a născut la Cetinje și a mers la Bucuresci. Cere achitarea clientului sēu. — *Marcovici*, apărătorul lui *Pasici*, a cerut achitarea tuturor acusaților, afară de aceea a lui *Knezeviç*. Apărătorul lui *Taușanoviç* dize, că clientul sēu n'a sēvrșit nici un act antidinas-

tic, nici de înaltă tradare. — Apărătorul lui *Zivkoviç* stigmatiseză atentatul și face elogiul meritelor *Obrenoviçilor*. El nu crede într'o tendință de înaltă tradare. În fine toți apărătorii au cerut achitarea clienților lor.

Eri a vorbit din nou *procurorul general*. El respinse în discursul sēu punct de punct argumentele apărătorilor și stabilescce, că actul de aculare nu este întemeiat pe ipoteze, ci pe fapte precise și dovedite. Procurorul cere tribunalului să judece în convingere și în consciință.

După replica procurorului urmă ceva sensațional. Atentatorul *Knezeviç* se ridică și cu mâna pe evangeliă a jurat, că afară de el toți ceilalți acusați sunt nevinovați. Etă ce dize *Knezeviç*:

„Știu, că mi-am jucat viața, știu, că sunt pierdut. Înainte însă de a sta înaintea scaunului dreptății dumnezeesci, voi sēmă ușurez consciința. Nu vrēu, că asu pra sufletului meu să apese viața nevinovaților, nu vrēu, ca copiii ômenilor nevinovați să-și piardă părinții pentru mine. Toți acești acusați, pe cari i-am adus aici prin mărturisirile mele, sunt nevinovați. Nimeni nu m'a ațitat sēu mituit pentru a comite atentatul. Atentatul este opera mea și ex-regle *Milan* pôte să se simtă norocos, că n'a traversat strada *Vasina*, unde îl așteptam, căci acolo l'ași fi impușcat. Deôre-ce trăsura a mers în altă stradă, eu n'am putut să-l întēmpin destul de curēnd. Declar, că singur singurel sunt responsabil pentru atentat. Ér decât am mărturisit în contra lui *Nikoliç*, *Kovaceviç* și *Dimiç*, am făcut'o credēnd, că astfel voi primi pedepsă mai ușoră“.

Declarația acăsta a produs senzația și mirare la asistenți.

După acăsta au vorbit mai mulți acusați. Intre alții *Pasici* dize, că mulțamesce provedinței pentru neisbuitura atentatului, căci de ar fi reușit atentatul, regele *Alexandru* ar fi rămas de sigur prada adversarilor săi. *Pasici* recunșce numărôsele greșeli ale partidului radical și condamnă broșurile antidinastice. *Pasici* a cerut în sfinșit achitarea lui, în care cas își va dedica viața întregă pentru combaterea adversarilor dinastiei.

Din Neoplanta i-se telegrafază lui „*Bud. Hrlp*“, că dela *Belgrad* sosesc sciri neliniștitoare. S'a răspândit fama, că îndată-ce conducătorii partidei radicale vor fi condamnați la mórte, va isbucni revoluția în Serbia. Cum-că se petrece ceva serios, dovedesce și imprejurarea, că monitôrele „*Szamos*“ și „*Körös*“ cu torpilori au ancorat acolo. Acăsta mică flotilă va merge la *Semlin*, ca să ocupe poziția față în față de *Belgrad*.

Mulțamită publică.

Brașov, 10 Sept. v. 1899.

D-l *Theodor Nica*, avocat în Bucuresci, a dăruit din incidentul morții nepôtei d-sale, a domnișorei *Aurelia Sécireanu*, suma de 25 fl. v. a. pentru Internatul Orfelinat al Reuniunii femeilor române din loc.

Subscrisul birou exprimă în numele comitetului adēnc simțita mulțumită.

Agnes Dușoiu, *Lezar Nastasi*,
presidentă. actuar.

ULTIME SCIRI.

Praga, 21 Septemvre. „*Politik*“ și „*Slovensky Narod*“ înregistrează scirea, că crisa ministerială va isbucni în scurt timp. Diarul din urmă dize, că va urma un cabinet de funcționari, care va desființa ordonanțele de limbă și crisa se va fini cu victoria deplină a opoziției germane.

Strigoniu, 21 Septemvre. Zăgăzurile abia mai pot resista curențului apei. Catastrofa se așteptă în tot momentul.

Sopron, 21 Septemvre. Comuna *Abda* este inundată; au fost trimise corăbii, ca să mântuiescă poporațiunea.

Comorn, 21 Septemvre. Apa a inundat comunele *Csicsó*, *Nema*, *Nagy*

Tanya, *Kis-Tanya*, *Also-Gellér*, *Felső-Gellér* și *Bogya*.

VARIETATE.

Datine și credințe ovreesce la nuntă. D-l *Dimitrie Dan*, exarch și paroch în Bucovina a publicat un studiu asupra Evreilor din Bucovina. Estragem din scrierea d-lui *Dan* următorea parte referitôre la datinele și credințele ovreesce la nuntă:

Un număr impunător (613) de orinduiri îl opresc pe Evreu să trăiescă în celibat și chiar să ducă un trai mai îndelungat fără de femeie. Din acăsta cauză și spre a-se feri de desfrânări, se însăză el foarte tiner, într'o etate chiar de 18 ani. Se înțelege, că o astfel de căsătorie contrară legilor statului, este numai rituală, prin urmare nerecunoscută de stat ca atare. Ea însă este tolerată de acesta și privită, ca concubinată.

Mai departe Evreului nu-i este iertat să se căsătorească c'o femeie, despre care scie, că nu va avé copii, dór' numai în casul, decât se află el într'o vârstă foarte înaintată, sēu pătimesce de vre-o boală incurabilă.

La cas. că căsătorie unui Evreu rămâne prin decursul a 10 ani fără de copii, atunci îl silesc orinduirile credinței să se despărțescă de femeia sa. Căci una din orinduirile legii mai strict observată de Evrei, este porunca esprimată de Dumnezeu față de *Adam* și *Eva*: „Cresceți și vă înmulțiți și umpleți pământul!“

Mirii evreesce țin strict obiceiul, care le dictēză, ca în ziua cununiei să facă pocăință, postind ziua întregă, adecă nemăn-când, nici bēnd ceva și flageându-și corpul, ca în acăsta dî să li-se ierte păcatele.

Diminēta în ziua cununiei, mirēsa trebuie să ia o baie curățitoare „micfe“ în ferdeu.

Când se îmbracă mirēsa în rochia ei de nuntă, se apropie de dēnsa femeile cele bătrâne și-i deslējă tôte legăturile fustelor, ca ea să fiă fructieră.

Câte-va ôre înainte de cununie se aședă mirēsa pe un scaun, îmbrăcată în rochia albă de nuntă și cu pērul capului ornat cu mirtă și c'un vël lung.

Mai departe esistă obiceiul, care însă cu încetul dispare, că aședându-se mirēsa pe un scaun, femeile cele bătrâne (mătușele), o despletesc și-i taiă pērul capului, și apoi îi pun pe cap o perucă. Tunderea acăsta se face, ca scaldându-se viitôrea femeie în baia „micfe“ și cufundându-se, pērul ei să nu plutescă de-asupra apei.

Apropiindu-se momentul, când are să sosescă mirele, o încunjură pe mirēsa încă ședând pe scaun rudele feminine și druscele, care țin în mână lumini scurte albe și ornate cu buchete făcute din cordele albe cu mirtă. Aceste li acoper față cu vëlul. Atunci musica cântă de jale. Întrând însă mirele în casă, musica întonează un tuș.

Mirele condus de părinți, rude și cunoscuți pășesce direct spre mirēsa, îi ridică ceva vëlul de pe față, îi priveșce în față și se depărțeză pe loc, condus de ai sei.

Acăsta ceremonie se observă, ca nu cum-va adevăratei mirese să i-se supue alta falsă.

În momentul repășirii mirelui se aruncă asupra lui cu orz, ca el în căsătorie să fiă fructifer.

Eșind mirele dela mirēsa, merge afară și se aședă sub cort „chipp“, îi urmēză imediat și mirēsa condusă de druste și rudele feminine.

Ajungēnd mirēsa sub cort, încunjură ea condusă de 2 părechi de nunt, carisunt de regulă rude de ale mirelui și miresei, pe mire, care stă locului, de 7 ori privindu-l, când ajunge dinaintea lui, în față. Apoi se aședă ea în drēpta lui.

Atunci cântă rabinul, sēu un Evreu bătrân, care scie ceremonia cununiei, cântări religioșe, și apoi se dă mirilor vin de bēut dintr'un pahar. După aceea dă mirele miresei inelul dîcēnd încet: „Prin acest inel devii femeia mea după legile lui *Mois* și ale lui *Israil*“, și calcă cu piciorul și strică un pahar, sēu un cilindru de lampă. Acăsta se face, ca toți să-și aducă aminte și pe timpul veseliei celei mai mari de răsipirea templului și a Ierusalimului.

Apoi se cântă erășat imnuri religioșe, la cari răspund scurt atât mirele, cât și cei de sub cort. Sfinșindu-se cântarea, cetesce funcționarul contractul de căsătorie scris în limba ebraică, și-l înmănēză miresei. În acest contract, promite bărbatul să stimeze, iubescă, îngrijescă și să hrănescă pe femeia sa, decât ar trebui chiar să-și vândă haina de pe spate.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Mătăsuri-Damast 75 cr.

până la fl. 14.65 cr. metru — precum și mătase-Henneberg, neagră, albă și colorată, dela 45 cr. până la fl. 14.65 cr. metru — în cele mai moderne țesături, colorii și deseneuri. — Particularilor li-se trimite franco și liberate de vamă în casă. — **Mostre se trimit imediat la cerere.**

Fabricile de mătăsuri ale lui G. Henneberg (liferant al Curții c. și r.) **Zürich.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 20 Septembrie 1899.

Renta ung. de aur 4%	117.45
Renta de corone ung. 4%	95.25
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	119.30
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	99.80
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	119.75
Bonuri rurale ungare 4%	93.90
Bonuri rurale croate-slavone	96.25
Impr. ung. cu premii	162.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	140.25
Renta de argint austr.	99.90
Renta de hârtie austr.	99.80
Renta de aur austr.	117.85
Losuri din 1860.	137.40
Acții de-ale Băncii austro-ungară	908.—
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	382.50
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	371.50
Napoleonori	9.57
Mărci imperiale germane	58.97
London vista	120.62 1/2
Paris vista	47.77 1/2
Rente de corone austr. 4%	100.20
Note italiene	44.45

Concurs.

Pentru ocuparea postului de **CONTABIL** la Centrala societății comerciale pe acții

„**Concordia**“ în Sibiu se escrie concurs cu termen de înaintare **○ până la 6 Octomvre a. c. ○**

Competenții au să-și înainteze ofertele însoțite de atestate și să-și fixeze pretenșiunile de leafă.

„CONCORDIA“

societate comercială pe acții
721.1—3. Sibiu.

Cursul pieței Brașov.

Din 21 Septembrie 1899.

Sanonota rom. Cump.	9.37	Vënd.	9.39
---------------------	------	-------	------

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, dacă fiecare cutiă este provădută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbiciose la stomach și pânțec, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemoroidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate 1 fl. v. a.

Falsificațiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, dacă fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este forte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de gôldină și reumatism și a altor urmări de răcălă. Prețul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metodu cel mai nou pentru cultivarea rațională a pielii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți 20 cr. Cinci bucăți 90 cr. Fie-care bucată de săpun pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

C. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9.

Comande din provinciă se efectuează gîlnic prin rambursă postală.

La depozite se se cêră anunit preparatele provădute cu iscalitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz Kellemen și engros la D. Eremia Nepoții, Teutsch & Tartler.

Argint român. Cump.	9.30	Vënd.	9.35
Napoleonori. Cump.	9.53	Vënd.	9.57
Galbeni Cump.	5.62	Vënd.	5.67
Ruble Rusesci Cump.	127.75	Vënd.	127.25
Mărci germane Cump.	58.70	Vënd.	58.85
Lire turoesci Cump.	10.73	Vënd.	10.87
Seris. fonc. Albina 101.—	Vënd.	5%	101.50

„Gazeta Transilvaniei“

cu numărul à 5 cr. se vede

la Librăria Nic. I. Ciurcu și

la Eremias Nepoții.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiu 1899.

Budapesta — Predeal									
Tren de persôn.	Tren accel.	Tren mixt.	Tren de persôn.	Tren accel.	Tren mixt.	Tren de persôn.	Tren accel.	Tren mixt.	Tren de persôn.
10.—	8.45		2.10						
8.30	1.55		5.45	9.15					
11.21	3.56	5.10	9.27	11.12					
1.33		8.00	11.33	12.47					
3.42		7.22	1.48	2.11					
3.58		1.22	2.06	2.18					
4.38		2.19	3.03	2.50					
5.20		3.32	3.45	3.26					
5.43		4.08	4.06						
6.31		5.03	4.53	4.16					
7.16		3.51	5.32	4.52					
8.06		5.05	6.24						
8.33			6.59	5.55					
8.48		8.40	11.10	6.11					
9.05		9.09	11.27	6.27					
10.12		10.40	12.30	7.26					
10.42		11.25	12.67	7.50					
11.01		11.49	1.09	7.52					
11.09		11.59	1.16						
11.31		12.29	1.36	8.17					
11.48	11.45	12.55	1.54	8.32					
12.24	12.—	1.30		8.37					
12.53		2.07							
1.11		2.29		9.10					
1.42		3.11		9.31					
1.58	1.05	3.31		9.43					
2.13	1.07	3.46		9.45					
2.32		4.08		9.59					
3.04	1.43	4.45		10.23					
3.40	2.08	5.27		10.51					
3.47	2.15	5.47		10.58					
4.03	2.29	6.12		11.12					
5.35	3.31	7.58		12.26					
6.13		8.36		12.58					
6.42	4.17	9.09		1.16					
7.16		9.40		1.35					
8.—	5.07	10.25		2.09					
3.55	5.14	11.—	6.40	2.19					
4.40	5.56	12.26	7.30	3.01					
5.10	6.26	1.11	8.00	3.31					
12.05	11.10	8.15	9.10	3.15					

Sepsi-St.-Georg — Ciuc-Gyimes.

Tren mixt	Tren mixt
5.19	8.50
4.58	2.2
7.10	11.05
7.54	11.57
8.16	12.22
8.55	1.06
9.18	1.32
10.39	3.00
1.35	5.57

Copșa-mică — Sibiu — Avrig — Făgăraș

tr. prs.	tr. dpr.	tr. prs.	tren	mixt	tr. prs.	tr. mixt	tr. dpr.	tren de persôn.
2.20	4.43	11.21	7.52	7.10	6.25	9.32	3.25	12.35
3.57	6.36	12.48	8.50	8.50	5.07	8.15	1.56	3.35
4.19	7.04	1.15	8.13	9.15	4.40	7.41	1.21	3.—
4.30								
5.17								
6.15								
8.34								

Mureș — Bistrița

Tren mixt și de pers.	Tr. mixt și de pers.
4.—	9.10
5.03	10.28
6.44	12.39
7.40	1.53
8.34	3.02
9.07	3.41
9.59	4.55

Cucerdea — Oșorhei — Regh.-săsesc.

tr. prs.	tr. dpr.	tr. prs.	tr. dpr.	tr. prs.	tr. dpr.
2.30	8.10	3.11	10.59	7.42	2.38
3.19	8.51	3.52	11.40	6.59	1.55
4.15	9.40	4.39	12.27	6.24	1.19
5.15	10.30	5.29	1.15	5.30	12.25
5.22	10.42	5.39		9.00	5.04
6.51	12.16	7.17		7.39	3.30

Ghiriș — Turda

tr. prs.	tr. dpr.	tr. prs.	tr. dpr.
7.33	11.—	5.—	10.21
7.55	11.22	5.22	10.43

Dej — Bistrița.

tr. prs.	tr. dpr.	tr. prs.	tr. dpr.
9.12	10.37	8.13	9.40
8.52	12.01	9.49	7.18

Sibiu — Cisnădie.

tr. prs.	tr. dpr.	tr. prs.	tr. dpr.
5.30	2.15	pl. Sibiu	7.10
5.42	2.27	" Selemberk "	6.57
6.06	2.51	" Cisnădie "	6.36

Ciuciș — Zălau.

tr. prs.	tr. dpr.	tr. prs.	tr. dpr.
7.25	4.33	Ciuciș	5.35
7.50	5.14	Apahida	6.13
9.—	6.30	Gherla	4.03
9.25	6.56	Dej	3.36
10.10		Zălau	3.03

Sighișoara — Odorheiul-săcesc.

Tren mixt	Tren mixt
3.22	11.08
3.54	11.38
6.20	1.59

Alba-Iulia — Zlatna.

tr. prs.	tr. dpr.	tr. prs.	tr. dpr.
4.37	9.40	4.36	7.22
7.28	12.25	7.47	11.01

Brașov — Zărnești

tr. prs.	tr. dpr.	tr. prs.	tr. dpr.
8.35	3.—	9.15	6.49
9.57	4.14	10.07	5.51
10.28	4.45	10.38	5.20

Timișoara — M.-Rodna-Lippa.

tr. prs.	tr. dpr.	tr. prs.	tr. dpr.
3.20	9.05	3.16	7.50
7.08	12.43	6.35	4.00

Brașov — Chezdi-Oșorhei

tr. prs.	tr. dpr.	tr. prs.	tr. dpr.
5.19	8.50	3.15	10.04
5.53	9.33	3.50	9.34
6.35	10.31	4.34	8.47
6.50	10.49	4.52	7.04
8.03	12.33	6.05	6.49
8.53	1.37	6.50	5.37

Notă: Orelle însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. — Numerii încuadrați cu linii mai negre însemnăză orelle de noapte. — Simbolul ◀▶ arată cu capul direcția încătrău merge trenul.